

**Monika Jędralska, Damian
Ziółkowski**

**IX Ogólnopolska Konferencja
Bibliotek Niepublicznych Szkół
Wyższych pt.: "Partnerzy Bibliotek"**

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3/3, 22-27

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

Monika Jędralska, Damian Ziółkowski

IX Ogólnopolska Konferencja Bibliotek Niepublicznych Szkół Wyższych pt.: *Partnerzy Bibliotek*

W dniach 20-21 września 2007 r. w Wyższej Szkole Humanitas¹ odbyła się IX Ogólnopolska Konferencja Bibliotek Niepublicznych Szkół Wyższych pt.: Partnerzy Bibliotek. Organizatorem konferencji byli bibliotekarze WSH, którzy zaproponowali uczestnikom dwa dni obrad: w auli WSH w Sosnowcu i w Uzdrawisku Kopalni Soli w Bochni. Gości przywitał i wygłosił referat prof. WSH dr Jerzy Kopel. Głos zabrał również prof. Jan Malicki, dyrektor Biblioteki Śląskiej. W pierwszym dniu zaprezentowano 10 referatów w kolejności:

1. *Marketing partnerski w kreowaniu wizerunku biblioteki.* **Barbara Iwankiewicz-Rak**, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu;
2. *Rozwój biblioteki jako element strategii rozwoju w kontekście społecznej odpowiedzialności uczelni.* **Marcin Geryk**, Wyższa Szkoła Zarządzania w Gdańsku;
3. *Elementy koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) w procesie konstruowania misji i wizji biblioteki.* **Katarzyna Pilitowska**, Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego;
4. *Public relations biblioteki wyższej szkoły niepublicznej.* **Rafał Sadowski**, Biblioteka Główna Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku;
5. *Blogi w public relations organizacji niedochodowych.* **Małgorzata Koszembar-Wiklik**, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu, Politechnika Śląska w Gliwicach;
6. *Marketing partnerski w usługach bibliotek.* **Anna Sobiech**, Biblioteka Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Ostrołęce;

¹Dawna Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu w Sosnowcu

7. *Ocena satysfakcji użytkowników biblioteki jako podstawa kształtowania relacji partnerskich.* **Iwona Josińska**, Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu;
8. *Czytelnik czy konsument wiedzy? Nowe podejście do użytkowników bibliotek.* **Maja Wojciechowska**, Biblioteka Ateneum – Szkoły Wyższej w Gdańsku;
9. *Związki partnerskie bibliotek.* **Janina Przybysz, Barbara Zieleniecka**, Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu;
10. *Realizacja idei partnerstwa na przykładzie biblioteki szkoły wyższej.* **Alina Łagodzińska**, Biblioteka Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu.

Pierwsza prelegentka Barbara Iwankiewicz-Rak, z Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, w swoim referacie *Marketing partnerski w kreowaniu wizerunku biblioteki* pokazała organizacje w procesie wymiany. Zaprezentowała trzy rodzaje marketingu w bibliotece: marketing wewnętrzny, zewnętrzny i interakcyjny. Ponadto omówiła strukturę wizerunku uczelni jako pracodawcy, twórcy kultury, inwestora, autorytetu moralnego. Referat zakończyła zdaniem „biblioteki tradycyjne świadczą usługi, nowoczesne - działają na rynku”.

Drugi w kolejności wystąpił Marcin Geryk, kanclerz i pracownik Biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku. W swoim wystąpieniu zatytułowanym *Rozwój biblioteki jako element strategii rozwoju w kontekście społecznej odpowiedzialności uczelni* zaprezentował wyniki ankiety dotyczącej odpowiedzialności uczelni. Prawie 30% ankietowanych odpowiedziało, iż uczelnia powinna również wychowywać a nie tylko kształcić, natomiast ponad 20 % badanych wymieniło wysoki poziom nauczania. Prelegent ponadto zaprezentował dane statystyczne Biblioteki WSZ w Gdańsku. Katarzyna Pilitowska, z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego, przedstawiła referat zatytułowany *Elementy koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) w procesie konstruowania misji i wizji biblioteki*, w którym omówiła program biznesowy CSR² odnoszący się do bibliotek oraz wykorzystanie tego programu na podstawie marketingu wewnętrznego i zewnętrznego.

Rafał Sadowski, z Bibliotek Głównej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku wygłosił referat *Public relations biblioteki*

² **CSR** (z ang. *Corporate Social Responsibility*) to odpowiedzialność społeczna biznesu - koncepcja, według której przedsiębiorstwa na etapie budowania strategii dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne i ochronę środowiska, a także relacje z różnymi grupami interesariuszy. Definicja za <http://pl.wikipedia.org/wiki/CSR> [dostęp dnia 23.10.2007]

wyższej szkoły niepublicznej. Przedstawił w nim public relations WSHE we Włocławku. Podkreślił, iż wizerunek biblioteki przekłada się na wizerunek uczelni i dlatego pracownicy biblioteki powinni również go kształtować. Zaprezentował także ankietę dotyczącą *library anxiety* (lęku przed biblioteką), przeprowadzonej wśród studentów WSHE.

Małgorzata Koszembar-Wiklik, reprezentująca Wyższą Szkołę Humanitas w Sosnowcu i Politechnikę Śląską w Gliwicach wygłosiła referat pt.: *Blogi w public relations organizacji niedochodowych*. Przedstawiła nowe narzędzie w kształtowaniu wizerunku organizacji - blog. Według autorki na świecie jest ponad 100 tys. blogów, dzięki którym łatwo i szybko możemy uaktywnić do działania ludzi młodych. Blog pozwala nam skupić ludzi wokół danego zagadnienia czy problemu, pozwala wyjaśnić, jak działa dana organizacja i czym się zajmuje. Referentka wyróżniła 7 rodzajów blogów: klasyczny blog, fotoblog, vlog lub videoblog, moblog, comiesblog, tumblelog, flog.

Kolejna referentka Anna Sobiech z Biblioteki Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Ostrołęce w swoim wystąpieniu *Marketing partnerski w usługach bibliotek* zauważyła, że biblioteki powinny uwzględniać różne zainteresowania i potrzeby środowiska i je zaspokajać. Wcale nie jest to łatwe, gdyż każdy człowiek ma inny charakter i wymaga to od bibliotekarza sztuki kompromisu.

Iwona Josińska z Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu w swoim referacie *Ocena satysfakcji użytkowników biblioteki jako podstawa kształtowania relacji partnerskich* zaprezentowała ankietę przeprowadzoną wśród studentów WSB we Wrocławiu. Miała ona na celu zaprezentowanie poziomu satysfakcji użytkowników biblioteki.

Następny referat *Czytelnik czy konsument wiedzy? Nowe podejście do użytkowników bibliotek*, w imieniu Maji Wojciechowskiej, wygłosiła Katarzyna Kant z Biblioteki Ateneum – Szkoły Wyższej w Gdańsku. Autorka omówiła znaczenie terminów: czytelnik, użytkownik, konsument i klient. Zauważyła zmianę w nazewnictwie użytkowników bibliotek i wyjaśniła genezę tych zmian.

Janina Przybysz i Barbara Zieleniecka z Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zaprezentowały referat *Związki partnerskie bibliotek*. Autorki podały definicję marketingu partnerskiego według Philipa Kotlera³. Zaprezentowały warunki powstawania partnerstwa w bibliotekach: muszą być dwie strony, każda ze stron musi mieć coś, co jest wartością dla drugiej, każda ze stron musi mieć przekonanie, że utrzymywanie kontaktów z drugą stroną jest czymś wskazanym. Obie panie wymieniły związki partnerskie panujące w bibliotekach: związki z dostawcami, związki z pośrednikami, związki z klientami, związek wewnątrz uczelni.

³ *Marketing : podręcznik europejski*. P. Kotler [i in.], Warszawa 2002, s. 44.

Ostatnia prelegentka pierwszego dnia Alina Łagodzińska, z Biblioteki Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu, wygłosiła referat *Realizacja idei partnerstwa na przykładzie biblioteki szkoły wyższej*. Również omówiła marketing partnerski a także dbałość o kontakty na linii czytelnik-bibliotekarz. Zauważyła, iż dobre kontakty z otoczeniem powodują znakomity społeczny odbiór.

Drugiego dnia konferencji zaprezentowane zostały następujące referaty:

1. *Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne bibliotek akademickich*. **Bernadetta Gałulska**, Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej w Krakowie;
2. *Kształtowanie relacji biblioteki z mediami*. **Dorota Milczarska**, Dział Promocji i Reklamy Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu;
3. *Miejsce biblioteki w systemie uczelni na przykładzie biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu*. **Beata Świącicka**, Biblioteka Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu;
4. *Biblioteka wydziałowa: między wydziałem a biblioteką główną*. **Andrzej Miszczak**, Biblioteka Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie;
5. *Śląska Biblioteka Cyfrowa jako partner Wyższej Szkoły Humanitas*. **Monika Jędralska**, Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu;
6. *Współpraca bibliotek szkół wyższych i placówek naukowych w zakresie wymiany informacji naukowej w dziedzinie turystyki w dobie społeczeństwa informacyjnego*. **Katarzyna Falow**, Biblioteka Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku;
7. *Rozwój bibliotek cyfrowych w Polsce*. **Cezary Mazurek**, Tomasz Parkoła, Marcin Werla, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe;
8. *Współpraca sieci bibliotek Uniwersytetu Śląskiego z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym NUKAT*. **Anna Śpiechowicz**, Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego.

Pierwszy z referatów przedstawionych tego dnia pt. *Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne bibliotek akademickich* przybliżył słuchaczom istotę dostosowania zarządzania biblioteką akademicką do zmieniających się warunków i zewnętrznego otoczenia. Autorka - Bernadetta Gałulska z Biblioteki Głównej Akademii Ekonomicznej w Krakowie - przedstawiła składowe otoczenia biblioteki akademickiej: wewnętrznego oraz zewnętrznego bliższego i dalszego. Przy tego typu podziale społeczności organiza-

cji, jak się okazuje, bardzo istotne jest zachowanie poprawnych relacji pomiędzy bibliotekami i ich otoczeniem.

Dorota Milczarska z Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu w prezentacji pt. *Kształtowanie relacji bibliotek z mediami* wspomniała m.in. o identyfikacji wizualnej firmy i kulturze obrazkowej, dobrze przykuwając tym samym uwagę publiczności. Zaznaczyła, iż również dla bibliotek istotne są dobre relacje z mediami, głównie lokalnymi, z kolei w przekazie medialnym poprawnie zredagowana informacja prasowa. Strony internetowe bibliotek to także bardzo istotny element kreowania wizerunku.

Trzeci referat tego dnia - *Miejsce biblioteki w systemie uczelni na przykładzie biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu* przedstawiła Beata Świącicka z biblioteki tejże uczelni. Prelegentka przedstawiła system organizacyjny uczelni, a także umiejscowiła w nim naukową bibliotekę, wraz z punktami bibliotecznymi jej wydziałów zamiejscowych. W wystąpieniu został położony nacisk na współpracę biblioteki ze środowiskiem lokalnym Wrocławia oraz wzajemne oddziaływanie poszczególnych elementów otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego.

Andrzej Miszczak z Biblioteki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie to ostatni z prelegentów pierwszego bloku. Przedstawił on referat pt. *Biblioteka wydziałowa: między wydziałem a biblioteką główną*. Wystąpienie to dotyczyło uczelni o rozbudowanej strukturze, w której obecne są również biblioteki wydziałowe. Jak się okazuje, pozwalają one na bliższy kontakt z pracownikami naukowymi uczelni, sprzyjają bardziej przyjaznym kontaktom, a dzięki nim dobremu dostosowaniu księgozbioru biblioteki do potrzeb pracowników szkoły wyższej.

Drugi blok referatów, którego tematyka przybliżyła problemy egzystowania i współpracy bibliotek w sieci Internet, rozpoczęło wystąpienie Moniki Jędralskiej z Biblioteki WSH w Sosnowcu pt. *Śląska Biblioteka Cyfrowa jako partner Wyższej Szkoły Humanitas*. Prelegentka przedstawiła w nim Śląską Bibliotekę Cyfrową – jej powstanie i organizację, a także udział Wyższej Szkoły Humanitas w tymże projekcie. Zaznaczyła także, iż współtworzenie zasobów biblioteki cyfrowej wpływa na umacnianie nowego modelu komunikacji naukowej, opartego o publikacje naukowe dostępne online, a uczestnikiem projektu tworzenia biblioteki cyfrowej z powodzeniem może być również biblioteka uczelni niepublicznej.

Tworzenia jednolitego systemu wymiany informacji dotyczył także kolejny referat autorstwa Katarzyny Falow z Biblioteki Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku pt. *Współpraca bibliotek szkół wyższych i placówek naukowych w zakresie wymiany informacji naukowej w dziedzinie turystyki w dobie społeczeństwa informacyjnego*. Autorka przedstawiła możliwe płaszczyzny wymiany informacji naukowej, kładąc szczególny nacisk na udostępnianie online informacji z dziedziny turystyki

w serwisach informacyjnych. Zwróciła także uwagę na potrzebę konsolidacji tego typu działań.

Rozwój bibliotek cyfrowych w Polsce – to temat kolejnej prezentacji, którą przedstawił Marcin Werla z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego. Uczestnicy mieli okazję poznać aktualny stan polskich bibliotek cyfrowych, ich liczbę, liczbę dostępnych online publikacji oraz oprogramowanie dLibra, na którym się opierają i które umożliwia wymianę danych pomiędzy bibliotekami cyfrowymi. Kolejną ważną cechą tegoż oprogramowania, którą zaprezentował pan Werla, jest umożliwienie koordynacji digitalizacji w obrębie całej sieci rozproszonych bibliotek cyfrowych. Są to istotne udogodnienia dla bibliotekarzy i czytelników.

Ostatni z referatów wygłoszonych na konferencji „Partnerzy bibliotek” również dotyczył internetowej sieci wymiany informacji. Anna Śpiechowicz z Uniwersytetu Śląskiego zaprezentowała temat: *Współpraca sieci bibliotek Uniwersytetu Śląskiego z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym NUKAT*. Referat ten przybliżył proces przystąpienia bibliotek Uniwersytetu Śląskiego do współtworzenia i wykorzystania katalogu centralnego, m. in. zawartej w nim Centralnej Kartoteki Haseł Wzorcowych. Autorka położyła szczególny nacisk na korzyści związane z tworzeniem jednolitej bazy katalogowej wielu polskich bibliotek.

Wnioski z konferencji:

- ✓ Biblioteki powinny być aktywne (organizować konferencje, spotkania autorskie);
- ✓ Budowanie dobrego wizerunku biblioteki należy do obowiązku bibliotekarzy, gdyż przekłada się to na otoczenie;
- ✓ Należy stosować techniki public relations;
- ✓ Rozwój biblioteki przekłada się na rozwój uczelni;
- ✓ Wizerunek biblioteki jest utożsamiany z wizerunkiem uczelni;
- ✓ Potrzeba tworzenia związków partnerskich z otoczeniem, użytkownikami i bibliotekami;
- ✓ Internet to równie istotne miejsce kreowania wizerunku bibliotek;
- ✓ Internet to także miejsce współpracy bibliotek, narzędzie udostępniania czytelnikom informacji naukowej, wiedzy i środowisko tworzenia czytelniczych społeczności.

Mgr Monika Jędralska jest pracownikiem Biblioteki Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu.

Mgr Damian Ziółkowski jest pracownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.